

İyi-Kötü Dokunuşlar

Çocuğun iyi dokunuş ile kötü dokunuşu ayırt edip kendini kötü dokunuşlara karşı koruyabilmesi için bunlar da özel bölgeleri anlattığımız gibi çocuğa somut bir şekilde anlatılmalıdır. İyi dokunuşlar "Yanında kendini güvende hissettiğin, sevdiğin insanlardan gelen ve seni rahatsız etmeyen davranışlardır."; kötü dokunuşlar ise "Tanıdığın ya da tanımadığın, sevdiğin ya da sevmediğin herhangi birisinden gelen seni rahatsız eden her türlü dokunuş." şeklinde açıklayabilirsiniz. Bunu açıklarken de çocuğa onun anlayabileceği somut örnekler vermekte fayda vardır.

İyi-kötü dokunuşlar çocuğa anlatıldıktan sonra kötü bir dokunuşa maruz kaldığında ne yapması gerektiği de çocuğa anlatılmalıdır. Çocuğa böyle bir durumda yapması gerekenler 5 adım şeklinde anlatılabilir;

1. "Hayır!", "Yapma" veya "İstemiyorum" de
2. Bağır, çığlık at, etrafından yardım iste
3. Ona karşı koy, sertçe it
4. Saldıran kişiden kaç, koş
5. Ve hiç yılmadan, seni dinleyen ve sana inanan birini bulana dek güvendiğin kişilere anlatmaya devam et. Bu kişiler annen, baban, anneannen/babaannen/deden, abin/ablan, büyük kuzenin, öğretmenin vb. olabilir.

Çocuğunuz böyle bir durumla karşılaştığında sizin ilk yapmanız gereken ise çocuğunuzun duygularını anlamak ve anladığımızı ona göstermektir.

Çocuğunuz kızmış, korkmuş veya kendini suçlu hissediyor olabilir. Çocuğa bunun onun suçu olmadığını söylemek oldukça önemlidir.

Unutmayın, biz onun sınırlarına ne kadar saygı duyarsak o da kendi sınırlarını o derece koruyabilir!

İLETİŞİM İÇİN

Kışla Mahallesi 769.
Öğretmenevi Sokak No:4
Erciş/Van
<https://ercisram.meb.k12.tr>
0432 351 00 44

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET EĞİTİMİ

Veli Bilgilendirme Broşürü

Erciş RAM

Mahremiyet eğitimi nedir?

Mahremiyet eğitimi cinsel bilgilerin yanı sıra çocuğun daha çok kendisinin ve diğer insanların özelinin, özel alanının farkına varması, sosyal hayatının içinde kendi özel hayatını koruması, diğer insanların özeline saygı duyması, kendisi ile çevresi arasında sağlıklı sınırlar koymasını sağlamaya yönelik bir eğitimidir. Yani mahremiyet eğitiminde çocuğun kendi fiziksel özelliklerini, karşı cins ile olan farklılıklarını, bedensel sınırları ve iyi ve kötü dokunuşları öğretmek amaçlanır. Ancak her eğitimde olduğu gibi bu eğitimin de başlanması için belli bir yaş dönemi beklenmelidir.

Mahremiyet eğitimi ne zaman başlamalı?

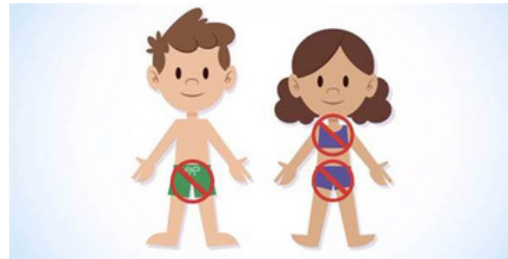
Mahremiyet eğitimi çocuğa 2 yaşından itibaren yavaş yavaş verilebilse de en uygun zaman çocuğun cinsel kimlik gelişiminin ve kendi bedenini keşfetmeye başladığı 3 yaş civarıdır. Bu dönemde çocuğunuzdan "Ben nereden geldim?", "Kardeşim nasıl oldu?" gibi veya cinsel organlarla ilgili sorular gelebilir. Bu sorular geldikçe çocuğunuzun sorularını cevaplayarak anlatabilirsiniz. Bu süreçte çocuğunuz 4 yaşından itibaren vücudunu koruyabilir hale gelmektedir.

Peki bu eğitim nasıl verilmeli, ne yapmalıyız?

Çocuğunuzun özel alanını koruyabilmesi ilk yapılması gereken çocuğa bu alanların nereler olduğunu anlatmaktır. Bu bölgeler çocuğa anne baba üzerinden değil; çocuğun kendi bedeni üzerinden, çocuk giyinikken hafif dokunuşlarla veya kitaplar veya bir oyuncak üzerinden anlatılmalıdır. Bunu yaparken çocuğun anlayabileceği somut cümleler kurmak önemlidir. Örneğin özel bölgeleri, tuvaletimizi yaptığımız bölgelerimiz veya bikini giydiğimiz bölgelerimiz, ağzımız şeklinde tanımlayabilirsiniz.

Özel bölgeleri tanımladıktan sonra buralara kimsenin dokunmaması gerektiği fakat bunun da bazı istisnai durumları olabildiği belirtilmelidir. Örneğin "Ben ya da baban seni banyo yaptırırken bu bölgelerine dokunmamız gerekebilir." veya "Bazen hasta olduğunda seni doktora götürdüğümüzde biz yanındayken doktor da bu bölgelerine bakabilir/dokunabilir." gibi somut örneklerle açıklanabilir.

Dikkat etmemiz gereken bir başka konu ise çocuğa tanımladığınız özel alanların sizin de özel alanlarınız olduğunu unutmamaktır. Yani çocuğunuz bu alanları görmek veya bu alanlara dokunmak istediğinde buna izin verilmemelidir. Örneğin çocuğunuz geceleri göğsünüze dokunarak uyuyor olabilir. Böyle bir durumda çocuğunuza bu bölgenin sizin özel alanınız olduğunu, oraya dokunmasının sizi rahatsız ettiğini söylemelisiniz.

Mahremiyet eğitimi bir süreçtir!

Çocuğunuza özel bölgelerin nereler olduğunu anlattınız, buralara kimsenin dokunmaması gerektiğini söylediniz. Ancak bunları bir sefer anlatmakla çocuk mahremiyet eğitimini almış ve her şeyi öğrenmiş olmaz. Çocuğunuzun özel alanlarına saygı duyarak ve kendi özel alanınızı koruyarak bu eğitim sürecini pekiştirmek gerekmektedir. Peki bunun için neler yapabilirsiniz?

- Çocuğunuzun başkalarının yanında çıplak bırakılmaması ve kendiniz de çocuğunuzun yanında soyunup giyinmemelisiniz.
- Banyo yaptırırken ölçülü giyinmelisiniz ve çocuğun kendi temizliğini yapması için fırsatlar tanımalısınız (örneğin; sen vücudunu yıka ben sonra saçını yıkamaya geleceğim.).
- Çocuğun doğumundan sonraki ilk bir yıl içinde, en geç emzirme süreci bittikten sonra odaları ayırmalısınız.
- Çocuğun cinsel organlarını sevgi objesi yapmamalı ve yapılmasına izin vermemelisiniz.
- Tuvaletini yaparken kapısını mutlaka kapalı tutması gerektiğini söylemelisiniz.
- Çocuğunuza hayır deme hakkı tanımalısınız (öpülmek, birisinin kucağına oturmak vs. istemediği zamanlarda ısrar etmemelisiniz.).
- Çevrenizde karşılaştığınız özel alan ihlallerine tepki göstererek çocuğunuza model olmalısınız.